

Nieuwsgierigheid

Als zorgverlener moet je nieuwsgierig zijn. Ik bedoel daarmee: geïnteresseerd in de patiënt, zijn leven, zijn gewoonten en het probleem waarvoor hij (of zij natuurlijk) bij je komt. Nieuwsgierig ook om niet vast te zitten in gewoonten en ingeslepen patronen in je werk als behandelaar, maar open te staan voor nieuwe behandel mogelijkheden.

Nieuwsgierigheid opent de deur voor samenwerking met anderen. Vanuit de vraag: hoe doe jij dit? Hoe zou jij dit aanpakken? Wat kan jij wat ik niet in mijn vingers heb, kom je in het belang van de patiënt verder. Door nieuwsgierigheid wordt je wijzer en dus een betere zorgverlener. En ik ben zo eigenwijs om te denken dat met die grondhouding het plezier in je werk ook toeneemt.

De komende tijd gaat er weer veel gepraat worden binnen de mondzorg. Een aantal Tweede Kamerleden heeft een rondetafelgesprek georganiseerd over de mondzorg en dat is goed nieuws want dat betekent dat we op de politieke agenda staan en dat is nodig met bijvoorbeeld kwetsbare ouderen op ons netvliet.

Ook de Associatie van Nederlandse Tandartsen (ANT) organiseert binnenkort een symposium. Het zal dan gaan over taakherschikking en de vraag wie wat mag binnen de mondzorg. Ik ben heel benieuwd of ze de deelnemers zullen verrassen met een ander standpunt dan van hen verwacht kan worden op grond van eerdere uitspraken: het is gevaarlijk als de mondhygiënist een ruimere, zelfstandige bevoegdheid krijgt.

Wordt het een 'samen-zoeken-naar-oplossingen-bijeenkomst' of een eendimensionaal ANT(i)-symposium? Ik neem me in elk geval voor om vooral nieuwsgierig te zijn, open te staan voor alle argumenten en opvattingen en hoop dat de patiënt, die op ons als zorgverleners rekent, op ieders netvliet staat!

Bart Kerdijk,
Voorzitter ONT

Nieuwe garde tandprotheticci dient zich aan

Onlangs ontvingen 14 afgestudeerde tandprotheticci uit handen van opleidingsmanager Jan Willem van den Boogert van de Hogeschool Utrecht hun diploma. Hij reikte de diploma's uit samen met Morgan Bosma van wie hij recent het stokje heeft overgenomen en die hiermee een laatste lichterding tandprotheticci heeft afgeleverd. Bosma heeft 100 tandprotheticci opgeleid tot mondzorgverlener. Na vier jaar studeren – vaak in combinatie met een drukke baan – mogen zij zich nu tandprotheticcus noemen.

Elders in deze Dental Revu leest u een interview met Jules van Noort die als oudste student ooit de opleiding Tandprotheticci heeft afgerond. Hij zal zich na het behalen van zijn diploma gaan toeleggen op de mondzorg aan (kwetsbare) ouderen. Mariël Busscher won met de literatuurreview "Heeft

het gebruik van kleefpasta schadelijke gevolgen voor de algemene gezondheid van de prothese drager?" de Jan Molenwijkprijs. Deze prijs voor de beste review, is vernoemd naar oud-voorzitter van de ONT, erelid en tandprotheticcus van het eerste uur de heer Jan Molenwijk.

Op de foto staan op de achterste rij v.l.n.r. Robin van den Eerenbeemt, Mariël Busscher, Jules van Noort, Ruud van Nierop, Jan Pieter Hoogstraten, Frank Klaassen, Abdullah Temori en Tom Liefers. Op de voorste rij staan v.l.n.r. Thijs van Zijl, Artjom Afrikyan, Stefan Rondeltap, Bas Kinds, Dominique Conings en Sam Kadir.

De praktijk van... Maurice van Hoften Jongensdroom waargemaakt

Tekst: Gerben Stolk / PlumaTekst

Piloot, brandweerman of profvoetballer? Nee hoor, niets van dat alles. Maurice van Hoften was nog geen tien jaar oud toen hij al verlangde naar een bestaan als tandprotheticus. In het verlengde daarvan ambieerde het ventje het eigenaarschap van een mondzorgcentrum in Zuid-Limburg. En kijk eens: ruim voor zijn dertigste heeft hij zijn jongensdroom waargemaakt.

"Ik geloof niet in de tandprotheticus die als solist opereert. Ik zie meer in de tandprotheticus die onder één dak samenwerkt met collega's uit andere mondzorgdisciplines. En wel om drie redenen. Eén: de huidige patiënt wil niet van hot naar her worden gestuurd, maar snel op dezelfde locaties door meerdere handen kunnen worden geholpen. Twee: de tandprotheticus die een patiënt verwijst naar een andere locatie, loopt de kans het zicht op die patiënt te verliezen en kan dus niet controleren of de zorg wordt verleend die hem voor ogen staat. En drie: een breed mondzorgteam staat tegenover verzekeraars sterker dan een vertegenwoordiger van één discipline." Dat zegt Maurice van Hoften, de 29-jarige eigenaar van Mondzorg Heuvelland in Gulpen. Drie jaar geleden begon hij in de Zuid-Limburgse gemeente als zelfstandig tandprotheticus. Tussen 2014 en 2016 zette hij de volgende stappen: de oprichting van het mondzorgcentrum, de indiensttreding van een assistente en tandtechnicus en een in pandig samenwerkingsverband met een mondhygiënist, tandarts en implantoloog. Verder verlenen zijn vader en moeder hand- en spandiensten.

Grote aanloop

"Ik maak nog altijd werkweken van zeventig tot honderd uur. Soms ontvang ik cliënten op zaterdag. En de zondag gebruik ik vaak om het tandtechnisch werk af te ronden.

Vakantie? In de eerste twee jaar nadat ik voor mezelf was begonnen, kwam het er niet van. De aanloop van cliënten was direct al groot en bovendien wilde ik met de zaak wat vet op de botten krijgen om investeringen te kunnen doen. Vorig jaar heb ik voor het eerst vrij genomen. Een week. Maar ook tijdens een vakantie ben ik in gedachten voortdurend met mijn werk bezig. Dan rijd ik bijvoorbeeld in Turkije langs een tandprothetische praktijk, en word ik zó nieuwsgierig dat ik vraag of ik even binnen een kijkje mag nemen."

Geur van monomeer

Van Hoften heeft de tandtechniek en tandprothetiek met de paplepel ingegoten gekregen. Als jochie was hij al bekend met de beroepen. "Binnen mijn familie werkten veel mensen in een tandtechnisch lab of - een fenomeen dat inmiddels niet meer bestaat - een tandentrek-instituut. Al vroeg was ik dol op de geuren die je rook in het lab. De geur van monomeer bijvoorbeeld. In het bijzonder was ik gefascineerd door de

verhalen over een achter-oom. Je hebt het dan soms zelfs over de jaren zestig, een tijd waarin de tandprotheticus officieel niet bestond. In Rotterdam werkte de achter-oom samen met een huisarts. De huisarts trok tanden, vervulde dus eigenlijk de functie van tandarts, en mijn achter-oom vervaardigde de protheses. Nog altijd gaat het verhaal dat in die tijd soms 's morgens een bus vol Italianen met eigen tanden en kiezen aankwam in Rotterdam en dat ze 's avonds naar hun vaderland terugreden met allemaal een gebitsprothese. Tussendoor hadden ze ook nog een mooi pak gekocht in de stad. Je kunt je voorstellen: als jongetje klonk dit me avontuurlijk in de oren. Ik vond het prachtig en wilde niets liever dan een toekomst in die wereld, maar dan wel in combinatie met de allerhoogste zorgkwaliteit."

'Tijdens een vakantie kan ik een tandprothetische praktijk niet voorbijlopen'

Oefenen in schuur

Na de basisschool ging Van Hoften naar de havo. "Die opleiding heb ik niet afgemaakt, want al die tijd zat ik met het Instituut Vakopleiding Tandtechniek (IVT) in mijn hoofd. Daar wilde ik zo snel mogelijk heen. Daarom heb ik eerst de vmbo-theoretische leerweg afgemaakt en begon ik al op mijn zeventiende aan het IVT. Ja, dat ging goed, ik ben er doorheen gevlogen. Thuis in 's-Gravendeel (Hoeksche Waard, red.) oefende ik ook volop. In de schuur had ik een lab gemaakt. Samen met Stefan Rondeltap, die sinds afgelopen zomer eveneens gediplomeerd tandprotheticus is, vervaardigde ik

gebitjes. Dat deden we onder meer op basis van duplicaten die we maakten bij het IVT. Maar ik heb destijds bijvoorbeeld ook afdrukken genomen bij mijn opa om daarna een gebitsprothese voor hem te produceren." Ondertussen deed Van Hoften natuurlijk ook ervaring op in echte tandtechnische labs. Eerst Tandtechnisch Laboratorium J.A. Beijin in Rotterdam en daarna Hemmes Tandtechniek in Dordrecht. "En toen ik na het IVT de opleiding tot tandprotheti-

cus volgde, ging ik doordeweeks aan de slag bij Tandprothetische Praktijk J. Hengstz in Vlaardingen. Dat werd overgenomen door Smile Clinic, waar ik een eigen tandprothetische praktijk kreeg, al vóórdat ik mijn diploma had."

Ongekende schoonheid

Vanaf zijn eerste levensjaar woonde Van Hoften én in de Randstad én in Zuid-Limburg. "Ik ben geboren in Dordrecht en opgegroeid in 's-Gravendeel. Maar mijn ouders hadden ook een vakantieverblijf in

Cottessen, waar we vaak het weekeinde doorbrachten. In de loop der jaren ging mijn sociale leven zich steeds meer afspelen in Limburg. Al op jonge leeftijd had ik de wens daar ooit te gaan werken. Niet alleen woont het

merendeel van mijn vrienden er, maar de omgeving is ook prachtig. De heuvels zijn van een ongekende schoonheid." Toen Van Hoften in 2013 zijn papertje op zak had, richtte zijn blik zich dan ook zuidwaarts. "Ik koos mede voor Gulpen omdat het centraal in Zuid-Limburg ligt. Op een A-locatie in de gemeente kon ik een prachtig pand huren. Het telt 600 vierkante meter;

Lees verder op pagina 5 >>

Straumann® Novaloc®
Retentive System for Hybrid Dentures

Een betrouwbare en duurzame connectie.

Sommige situaties vereisen een zeer betrouwbare connectie. Conventionele bevestigingssystemen voor uitneembare implantaatgedragen prothesen kunnen bij complexe implantaatsituaties hun grenzen bereiken. Nu is er Novaloc®.

www.straumann.nl

straumann
simply doing more

>> Vervolg van pagina 3

voldoende uitbreidmogelijkheden dus. In mijn achterhoofd speelde onmiddellijk weer de jeugdroom van een mondzorgcentrum.”

Limburger uit het westen

Hoe is de omgang met zijn cliënten? Is er een cultuurverschil tussen de zorgverlener uit het westen en de patiënten uit het zuiden? “Tijdens het intakegesprek vertel ik altijd dat ik me Limburger voel, maar dan wel één met een westers accent. Ik zeg ook dat ik direct ben in de communicatie en dat ik hetzelfde verwacht van mijn cliënt. Als je een mening hebt, laat me die dan alsjeblieft weten, houd het niet uit beleefdheid voor je. Als ik je een spiegel voorhoud om te oordelen over de prothese, vertel me dan wat je eventueel niet zint, want we moeten samen tot een mooi en goed functionerend werkstuk komen. Gelukkig gaat vrijwel iedereen hierin mee.”

Hij vervolgt: “Je moet ook weten: ik wil weliswaar een vakman zijn die kwaliteit biedt, maar ik houd er tegelijkertijd van humor in de communicatie te leggen. Ik

‘De huidige patiënt wil niet van hot naar her worden gestuurd’

denk dat ik van mezelf mag zeggen over empathisch vermogen te beschikken. Ik probeer aan te voelen wat voor persoon de ander is en speel daar dan op in, vaak met een grapje. Overigens doe ik bij ons alle intakes. Voor de meeste mensen is een tandprotheticus een laagdrempelige zorgverlener. Daarom neem ik het eerste gesprek voor mijn rekening. Blijken tanden en kiezen te moeten verwijderd of blijken implantaten nodig te zijn, dan leg ik vervolgens de link met onze tandarts of implantoloog.”

Essentieel

Welke kansen kunnen tandprotheticci volgens Van Hoften creëren en benutten? “Wat ik al zei: samenwerking met andere mondzorgverleners onder hetzelfde dak is essentieel. De cliënt

die na een bezoek aan jou ook even moet worden gezien of geholpen door bijvoorbeeld tandarts of mondhygiënist, kan dan snel worden bediend. Tegelijkertijd blijf jij als tandprotheticus nauwer bij de cliënt betrokken dan wanneer hij de deur uit is. En verder sta je nu eenmaal samen sterker.” Het woord ‘samen’ klinkt ook na de vraag wat bedreigingen zijn voor tandprotheticci. “Er ontstaan steeds meer grote mondzorgcentra. Dankzij schaalvergroting kunnen die zorg tegen een betere prijs aanbieden. Als tandprotheticci zelf niet groeien, ontstaat het risico dat ze bepaalde patiëntengroepen gaan missen. Denk aan

mensen die nog veel eigen tanden en kiezen hebben en zich bij de tandarts melden. Deze groep wordt steeds groter. Mijn advies: probeer te groeien door samen te werken en zorg ervoor dat die ontwikkeling niet ten koste gaat van je kwaliteit.” Heeft hij ook de ambitie dat zijn ‘Mondzorg Heuvelland’ groter wordt? “Als je mij vraagt wat ik over vijf jaar wil hebben bereikt, antwoord ik dat ik dan wil terugkijken op een praktijk die mooi en snel is gegroeid en die tevreden cliënten heeft. En misschien zijn er tegen die tijd ook een logopedist en kaakchirurg in dienst.”

Saamhorigheid

Saamhorigheid binnen de ONT-regio Zuid-Nederland-Oost. Dát is wat Maurice van Hoften nastreeft als regiovoorzitter, een functie die hij samen met Peter Schoemaker bekleedt. “Het is belangrijk dat we als tandprotheticci dezelfde taal spreken en schouder aan schouder staan. Op die manier heb je een stevigere, degelijkere en meer betrouwbare status tegenover bijvoorbeeld zorgverzekeraars en patiëntenverenigingen.” Van Hoften maakt ook deel uit van de denktank van de ONT.

Tandprotheticus op 65e

Oudste ontvanger diploma ooit

Tekst: Gerben Stolk / PlumaTekst

Een mens is nooit te oud om te leren. Vraag maar aan Jules van Noort. Op 65-jarige leeftijd slaagde hij afgelopen zomer voor de opleiding Tandprothetiek. "Of ik het in vier jaar heb afgemaakt?" Lachend: "Natuurlijk. Een langere periode was voor mij geen optie."

Nog nooit kreeg iemand het diploma tandprothetiek op zó'n hoge leeftijd overhandigd als Jules van Noort. Of het de Eindhovenaar niet moeilijk afging, leren na zijn zestigste? "Die vraag is mij vaker gesteld. Mijn antwoord: nee, het kost me tegenwoordig zelfs minder moeite dan vroeger. Dat komt: een jaar of tien geleden heb ik ontdekt dat binnen mijn familie veel glutenallergie voorkomt. Daarna heb ik mijn dieet aangepast en blij ik me meer te kunnen concentreren en beter te leren dan voorheen." Hieruit mag niet worden geconcludeerd dat het papertje Van Noort is komen aanwaaien. "Vijf dagen per week stond ik om vijf uur 's morgens op. Om zes uur was ik in mijn zaak, waarna ik met mijn neus in de boeken ging tot half acht, het moment waarop mijn gebruikelijke werk begon. En aan het eind van de werkdag stak ik nog een keer anderhalf uur in de studie. Dan ging ik oefenen in de praktijk."

Eerste lichte

Van Noort mag dan een kersverse tandprotheticus zijn, al sinds zijn zeventiende is hij beroepshalve actief in de mondzorg. "Begin jaren zeventig behoorde ik tot de eerste lichte gediplomeerde tandtechnici die afzwaaiden aan het Instituut Vakopleiding Tandtechniek (IVT). Ik was er in 1968 begonnen, nadat ik een jaar eerder voor het eerst een witte jas had aangetrokken en aan de slag ging in een tandtechnisch laboratorium."

In 1977 opende Van Noort zijn eigen lab in Eindhoven. Later voegde hij er een aan toe. Bijna vijf jaar geleden verkocht hij een van de zaken en bleef 'Jules van Noort Tandtechniek' over, een zaak waarin hij geen leiding meer geeft aan ruim tien medewerkers en waarin hij alleen nog te maken heeft met echtgenote Sacha. Vijf jaar geleden was ook de periode waarin Van Noort zich aanmeldde bij de Hogeschool Utrecht om zich aan de opleiding tot tandprotheticus te wijden. "Ik werd niet automatisch toegelaten, want ik had al jaren geen prothesewerk meer

gedaan. Eerst ben ik een halfjaar gaan oefenen. Daarna doorstond ik het toelatings-examen."

Meer invloed

De hamvraag is natuurlijk: waarom besluit een mens op zijn 61e een 4-jarige opleiding te volgen en zich te bekwamen in een nieuw beroep? Van Noort: "Ik wil bij wijze van spreken blijven werken tot mijn dood. Maar daarbij wil ik zelf bepalen hoe hard ik

aan de slag ga, dus hoeveel ik werk en in welk tempo. Als tandprotheticus kun je dat eerder voor elkaar krijgen dan als tandtechnicus, want in die laatste functie ben je toeleverancier van tandartsen en afhankelijk van de hoeveelheid werk die zij voor je hebben. De ene keer krijg je in korte tijd heel veel te verwerken, de andere keer is het juist wat rustiger. Een tandprotheticus heeft veel meer invloed op zijn werkdruk; hij bepaalt zelf hoeveel cliënten hij aanneemt. Bovendien ontmoet de tandprotheticus de mensen

voor wie hij een prothese vervaardigt. Ik houd van dat sociale contact." In november hoopt Van Noort zijn 66e verjaardag te vieren. Voorlopig blijft hij vijf dagen per week werken. "De komende tijd ga ik de tandprothetiek opbouwen en de tandtechniek afbouwen. In welke snelheid dat gaat en wat uiteindelijk de urenverhouding zal zijn tussen de twee disciplines? Dat wacht ik af. We gaan bijvoorbeeld zien hoeveel cliënten zich melden voor tandprothetiek."

Kwetsbare ouderen

Samen met drie collega's uit de jongste lichte gediplomeerden heeft hij in elk geval de ambitie de mondzorg voor kwetsbare ouderen te verbeteren. "Dat is een plan dat ik heb met Mariel Busscher, Jan Pieter Hoogstraten en Ruud van Nierop, die overigens een paar jaar jonger is dan ik. Allereerst willen we mantelzorgers, thuiszorgmedewerkers en ook personeel in verpleeghuizen en woonzorgcentra bewustmaken van het belang van een goed functionerend gebit of een goed

functionerende prothese. Wie bijvoorbeeld niet goed kan kauwen, loopt risico op gezondheidsklachten. We willen presentatieprogramma's ontwikkelen om dit besef aan te wakkeren. En ten tweede is het de bedoeling op locatie ouderen te helpen die niet meer de deur uitkunnen."

Digitaal

Als het aan Van Noort ligt, zal hij menige senior helpen aan een prothese die digitaal is vervaardigd. "Ook al omdat je via deze techniek snel een nieuw exemplaar kan maken. Kwetsbare ouderen raken vaak iets kwijt, ook een gebitsprothese."

leven heb ik me toegelegd op kroon- en brugwerk. Het maken van prothesen zal ik uitbesteden aan tandtechnici of digitaal laten doen."

Compliment

Is de opleiding tot tandprotheticus hem bevallen? "Het was perfect. Ik heb hard moeten werken, maar veel geleerd. En weet je wat zo grappig was? Dat alle studenten sterk zijn veranderd tussen het eerste en vierde jaar. We zijn professioneler en volwassener geworden. Ja, ik als zestiger ook. Dat is te danken aan de goede mix van theorie, praktijk en communicatielessen.

'Ook ik ben volwassener geworden tijdens de opleiding'

Van Noort weet precies wat hij wil. "Ik ga cliënten behandelen; metingen verrichten, prothesen passen et cetera. Maar complete prothesen maken, nee, daarmee heb ik minder affiniteit. Tijdens mijn arbeidzame

De docenten verdienen dan ook een groot compliment, al wil ik daar aan toevoegen dat de studenten ook veel hebben geleerd van elkaar."

ADVERTENTIE

TP Praktijk aangeboden

I.v.m. pensioen, goed lopend, in prima staat verkerende tandprothetische praktijk voor één of twee personen, locatie Zuid Limburg (omgeving Heerlen), HKZ gecertificeerd.

Inventaris is compleet, ca 5 jaar oud, zo goed als nieuwe behandelstoel + lamp. Lab is ingericht met één gips- en twee werktafels + bureaumeubel. Ruimte is ca 45 m², uitbreidingsmogelijkheid naar 70m², plus wachtkamer 30m². Redelijke overnamekosten, inclusief een ruim 1300 tellende patiëntenbestand.

Maandlast: huur € 650,- incl. BTW, GWL, en airco.

Aanvaarding: mogelijk voor eind 2016. Voor meer info kunt u mailen naar: CSKWS@Hotmail.com

Doldwaze dagen bij de tandprotheticus

We gaan langzaam maar zeker al weer richting het einde van het jaar. Dat betekent dat de we weer een eindejaarspurt gaan maken. Iedereen wil nog voor de kerst zijn nieuwe gebit. De tandprotheticus is er maar druk mee.

Aangezien de capaciteit van de tandprotheticus relatief beperkt is, wordt een gebitsprothese dus tegen het einde van het jaar een schaars artikel. En omdat dingen nu eenmaal waardevoller lijken naarmate ze moeilijk verkrijgbaar zijn, kunnen het wel weer eens doldwaze dagen worden voor de tandprotheticus. Patiënten kunnen extra gemotiveerd raken om een nieuwe prothese voor het einde van het jaar te bemachtigen, alleen al om het feit dat het moeilijker verkrijgbaar is. Soms kunnen de emoties hoog oplopen. Door de schaarste ontstaat er extra behoefte voor een prothese bij patiënten.

Hoe kunt u daar nu mee omgaan? Door juist nu uw patiënten al te informeren over de mogelijkheden om voor het einde van het jaar een prothese te kunnen hebben. Door ze wellicht te vertellen dat ze dan met de kerst ook echt lekker kunnen eten, omdat ze dan al gewent zijn aan de prothese. De patiënt is gebaat bij deze informatie. En als u het helemaal goed wil doen, dan biedt u dat in eerste instantie aan aan de mensen uit uw database. Zij zullen dat waarderen.

Mogelijk dat door uw actie nu uw patiënten al worden gemotiveerd om een nieuwe prothese aan te schaffen. Ik wens u nu al vast veel sterkte met de doldwaze maanden bij de tandprotheticus.

De bedrijfsadviseur

